

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
02.02.2019

ВИСНОВОК
про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду
Сахна Романа Івановича
критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ **Сахна Романа Івановича** (далі – Кандидат), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат ухвалював рішення, обумовлені політичними мотивами, та умисно або внаслідок вочевидь недбалого ставлення до виконання своїх обов'язків повідомив недостовірні відомості у декларації доброчесності

(підпункт 1.8 пункту 1, підпункт 3.1 пункту 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

Кандидат входив до складу колегії суддів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, яка рішенням від 29.08.2012 підтримала законність [вироку](#) Печерського районного суду м. Києва від 11.10.2011 у справі №1-657/11 про засудження Тимошенко Ю. В. до позбавлення волі на строк 7 (сім) років. 14.04.2014 Верховний Суд України у повному складі [переглянув](#) справу та скасував вирок та усі попередні рішення як незаконні та необґрунтовані.

Загальновідомим є факт, що ця справа мала значний суспільний та міжнародний резонанс. Також вона мала очевидний політичний підтекст, А весь процес супроводжувався порушеннями, які мали очевидний характер. Рішення, які були винесені Печерським районним судом м.Києва, Апеляційним судом м.Києва, Вищим спеціалізованим судом з розгляду цивільних та кримінальних справ мали всі ознаки свавільності, а їх розгляд не можна було вважати розглядом справи незалежним та

безстороннім судом, як того вимагає ст. 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Саме цією справою було істотно підірвано авторитет судової влади. Водночас судом касаційної інстанції за участі Кандидата не виявлено жодних порушень судів нижчих інстанцій, вирок було визнано законним і обґрунтованим. Сам процес у суді касаційної інстанції за участі Кандидата жодним чином не усунув усі недоліки процесів у нижчих інстанціях, що призвело до постановлення незаконного і свавільного рішення та лише поглибило недовіру суспільства до судів.

Такі оцінки процесу та рішенням у “справі Тимошенко” дали уповноважені представники Європейського союзу. Зокрема, у [заяві](#) Високого представника ЄС у справах зовнішніх відносин та безпекової політики Кетрін Ештон у зв’язку з вирокком у справі Юлії Тимошенко вказано: *“Європейський Союз глибоко розчарований вирокком Печерського районного суду у справі Юлії Тимошенко. Він був винесений після судового процесу, що не відповідав міжнародним стандартам справедливого, прозорого та незалежного судочинства, до чого я неодноразово закликала у своїх попередніх заявах. На жаль це є доказом того, що правосуддя застосовується вибірково під час політично вмотивованих переслідувань лідерів опозиції та членів колишнього уряду”*.

В окремій [резолюції](#) Європейського Парламенту від 24.05.2012 вказано, що Європейський парламент *“вимагає припинити застосування вибіркового правосуддя, спрямованого проти політиків та інших опонентів, висловлює жаль через те, що Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відклав своє рішення щодо касаційної скарги у справі Тимошенко на вирок Печерського районного суду міста Києва на 26.06.2012; звертає увагу на перенесення касаційного розгляду у справі Юлії Тимошенко на 26.06.2012 та вважає таку відстрочку прикрою, і застерігає проти затягування належних судових процедур”*.

Про численні недоліки у процесі розгляду цієї справи було вказано й у [Резолюції](#) Парламентської Асамблеї Ради Європи від 26.01.2012.

30.04.2013 Європейський суд з прав людини прийняв [рішення](#) у справі “Тимошенко проти України”, яким серед іншого визнав, що ця справа була наслідком політично мотивованого переслідування лідера опозиції шляхом ініціювання декількох кримінальних справ після зміни влади та перед парламентськими виборами (п. 298 Рішення ЄСПЛ).

Крім того, Верховна Рада України 22.02.2014 прийняла [Постанову](#) “Про виконання міжнародних зобов’язань України щодо звільнення Тимошенко Ю.В.”, якою, зокрема, визнано *“політичну мотивованість кримінального переслідування та тюремного ув’язнення Тимошенко Юлії Володимирівни”*.

У відповідь на питання Громадської ради доброчесності Кандидат зазначив таке (авторське форматування збережено):

“...відповідальність суддів, спричинена негативним рішенням ЄСПЛ, повинна ґрунтуватися виключно на висновку національного суду про наявність умислу або грубої недбалості в діях судді. Рішення ЄСПЛ не може використовуватися як єдина підстава для відповідальності суддів.

Хочу підкреслити, що **негативного рішення ЄСПЛ** щодо вироку Печерського районного суду, ухвал апеляційного суду та Вищого спеціалізованого суду України по справі Тимошенко Ю.В. **взагалі немає.**

Для встановлення відсутності в діях Тимошенко Ю.В. **складу або події злочину, необхідно було перевірити обставини справи, дослідити докази, що за вимогами КПК не є компетенцією ВСУ, який є судом права, а не факту. Судді також зазначили, що враховуючи те, що ніяких матеріалів справи і доказів ВСУ не досліджував, його рішення є помилковим та не можна визнати законним!”.**

Громадська рада доброчесності наголошує на тому, що не оцінює рішення Кандидата під кутом зору законності та не досліджує обставини, викладені у судовому рішенні. Громадська рада доброчесності оцінює умови та суспільно-політичну обстановку, за якої це рішення було ухвалене, його сприйняття в українському суспільстві та серед міжнародних партнерів, а також негативні наслідки, до яких призвело ухвалення цього рішення. Звершення правосуддя під час розгляду цієї справи та ухвалення рішення Кандидатом не було очевидним для загалу. Пояснення, надані Кандидатом Громадській раді доброчесності, також підтверджують нерозуміння ним змісту принципу незалежності судді.

Відповідно до п. 12 Висновку Консультативної ради європейських суддів №1 «Щодо незалежності, ефективності та ролі суддів» судова влада повинна користуватися довірою не тільки з боку сторін у конкретній справі, а й з боку суспільства загалом. Суддя повинен не тільки бути насправді вільним від будь-якого неналежного зв'язку, упередження або впливу, але він чи вона також повинні бути вільними від цього в очах розумного спостерігача. В іншому випадку довіра до незалежності судової влади буде підірвана.

Подаючи декларацію доброчесності за 2015 рік вперше, Кандидат **підтвердив**, що не ухвалював рішень, передбачених ст. 3 Закону України “Про відновлення довіри до судової влади”. У ч. 2 ст. 3 цього закону йдеться про ухвалення рішення з допущенням порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, констатованих у рішенні Європейського суду з прав людини. Таким чином, Кандидат повідомив неправдиві дані в декларації доброчесності.

Чесність і непідкупність є необхідними умовами належного виконання суддею своїх обов'язків (Цінність 3 Бангалорських принципів поведінки суддів). Викладене підтверджує, що Кандидат не дотримувався цього принципу.

2. Кандидат допускав поведінку, яка вказує на недостатній рівень незалежності та спроможності не піддаватися впливу.

(підпункт 1.10 пункту 1 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

У період з лютого 2012 року по липень 2013 року Кандидат користувався кімнатою в будинку відпочинку “Конча-Заспа” Державного управління справами. Його прізвище фігурує в [матеріалах](#) журналістського розслідування.

У матеріалах журналістського розслідування, зокрема, вказано, що “Будинок відпочинку Конча-Заспа” - це обнесена чотириметровим парканом багатокілометрова територія спеціального призначення, де на державній землі стоять маєтки колишніх посадовців.

У відповідь на питання Громадської ради доброчесності Кандидат зазначив:

“Після переїзду до м. Києва у мене виникла проблема з проживанням. На моє прохання голова ВССУ звернувся з листом до керівництва «Конча-Заспа» Державного управління справами, за результатами розгляду якого мені було виділена у тимчасове користування кімната № 4 загальною площею 32 м.кв.

Зауважу, що як тоді, так і зараз в пансіонатах, які створені по типу гуртожитків і не є окремими будинками - дачами, проживали і проживають безквартирні держслужбовці різних категорій і служб: вчителі, працівники МВС, прокуратури, суду та інші”.

Разом з тим, 29.10.2004 кандидат набув у власність квартиру по вул. Вишняківська у м. Києві, а 11.11.2011 за договором дарування передав її своїй матері. У відповідь на питання Громадської ради доброчесності Кандидат зазначив, що його мати до переїзду у 2014 році у с. Іванковичі Васильківського району Київської області проживала у Донецькій області. Також, як зазначено у майновій [декларації](#) Кандидата, з 23.08.2012 він користується квартирою у Печерському районі м. Києва загальною площею 108 кв. м. Таким чином, Кандидат був забезпечений житлом у м. Київ та не мав потреби у користуванні кімнатою у “Будинку відпочинку Конча-Заспа”.

Менше з тим, Державне управління справами підпорядковується Президентові України, а його очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади безпосередньо Президентом України.

Факт отримання Кандидатом права користування кімнатою у будинку відпочинку “Конча-Заспа” разом із іншими наближеними до В. Януковича високопосадовцями у стороннього поінформованого спостерігача викликає обґрунтовані підозри щодо недотримання Кандидатом принципу незалежності. Як суддя суду касаційної інстанції, він мав би утриматись від отримання подібних привілеїв з боку представників іншої гілки влади.

3. Кандидат використовував сумнівні способи набуття майна у власність та безпідставно не декларував своєчасно своє майно, що є ліквідним активом.

(підпункт 3.11 пункту 3, підпункт 4.6 пункту 4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

1) 27.02.2014 син Кандидата, Сахно Степан Романович, видав довіреність строком на три роки на ім'я Кандидата та його дружини, Сахно Людмили Степанівни, на розпорядження квартирою по вул. Млинівська в м. Рівному. Цю квартиру Кандидат отримав як суддя Військового місцевого суду Рівненського гарнізону у 2010 році, після чого вивів її з числа службових та приватизував на ім'я свого сина.

Кандидат не декларував цю квартиру у жодній із декларацій, поданих на виконання вимог антикорупційного законодавства.

У відповідь на питання Громадської ради доброчесності Кандидат зазначив:

“З кінця 2013 року і по даний час ми з сином проживаємо окремо і не пов'язані спільним побутом, що виключало необхідність вказувати його в деклараціях 2014-2017 років”.

Однак Кандидат зобов'язаний декларувати майно, щодо якого має право розпорядження, на підставі ч. 3 ст. 46 Закону України “Про запобігання корупції” незалежно від того, чи проживає він спільно з власником такого майна чи ні.

2) 13.02.2014 мати Кандидата, Сахно П. О., набула у власність житловий будинок загальною площею 325,3 кв. м. та дві земельні ділянки загальною площею 1144 кв.м та 357 кв. м у с. Іванковичі Васильківського району Київської області. При цьому, вона уповноважила Кандидата здійснити придбання цієї нерухомості. Відповідно до даних досьє дохід матері Кандидата у 2012-2014 роках склав лише 1000 грн.

У відповідь на питання Громадської ради доброчесності Кандидат зазначив таке:

“З урахуванням погіршення ситуації в країні на початку 2014 року родиною було прийнято рішення придбати сімейний будинок у селі Іванковичі Васильківського району Київської області. У лютому 2014 року мамою було придбано будинок та дві земельні ділянки площею 0,0357 га під будинком та 0,1144 га прибудинкової території. Кошти

в сумі по 300 000 гривень надали я та брати Сахно Ю.І. і Сахно Д.І., решту – мати Сахно П.О.- з власних заощаджень та заощаджень покійного чоловіка.

Зауважу, що мама має понад 50 років трудового стажу, з них понад 35 років - на Легендарницькому елеваторі, більшість з яких на посаді завідуючого лабораторією.

Батько Сахно І.В. мав значні заощадження, оскільки з 1974 по 2003 роки перебував на посаді найбільшого в Україні Легендарненського елеватора, який з 1998 року структурно входив в акціонерну компанію ДАК «Хліб України». У 1980 – 1982 р.р. перебував у відрядженні за кордоном у країні Афганістан в якості цивільного радника керівництва країни по будівництві об'єктів інфраструктури. Також займав посаду директора Другого комбінату хлібопродуктів міста Донецька та інші керівні посади. У 2005 році був обраний мером м. Новодонецьке Добропільського району Донецької області”.

Кандидат не відповів на питання про вартість будинка та двох земельних ділянок. Також Кандидат не надав жодних документів, які б підтвердили його слова про значні доходи батьків та наявність у його матері заощаджень, які дозволяли придбати будинок та дві земельні ділянки.

Крім того, у попередні роки мати Кандидата та сам Кандидат набували у власність інше майно, що спростовує твердження Кандидата про наявність у родини достатніх коштів для придбання будинка та двох земельних ділянок у власність.

Так, 29.10.2004 Кандидат набув у власність квартиру у м. Києві по вул. Вишняківській (про цю квартиру йдеться також у попередньому пункті цього висновку). У відповідях на питання Громадської ради доброчесності Кандидат вказав, що кошти на придбання цієї квартири переважно дали йому батьки. Далі Кандидат вказує таке: *“18.01.2014 року вона (мати) дала мені доручення з метою, щоб я її продав, а вилучені кошти були витрачені на придбання будинку під Києвом у селі Іванковичі, про що я вже детальніше повідомив”.*

Проте ця квартира досі залишається у власності матері Кандидата (Додаток), а станом на 29.07.2015 у квартирі проживала колишня дружина Кандидата, Сахно Людмила Степанівна, про що свідчать дані досьє. Так, цю адресу Сахно Л. С. повідомила як свою адресу проживання під час виклику працівників міліції. Таким чином, кошти від відчуження цієї квартири не могли бути використані для купівлі будинка та двох земельних ділянок у ч. Іванковичі Васильківського району Київської області.

Кандидат зазначив, що кожен із двох його братів надав на придбання будинка та земельних ділянок кошти в сумі по 300 000 грн. При цьому, згідно з даними досьє, дохід одного з братів Кандидата, Сахна Юрія Івановича, в період з 2012 по 2016 роки включно склав лише 36 044 грн, з них близько 11 000 грн він заробив у 2012-2013 роках. З огляду на це, а також на те, що Кандидат не надав жодних документів на

підтвердження своїх слів, видається сумнівним причетність щонайменше одного з братів до придбання будинка у с. Іванковичі Васильківського району Київської області.

Крім того, 15.07.2010 мати Кандидата придбала квартиру у м. Рівному за 350 000 грн. Як видно з пояснень Кандидата, кошти за квартиру “*протягом трьох років поетапно вносилися ним та двома його братами*”. Жодних документів на підтвердження цих слів Кандидат не надав.

Окремо слід зазначити, що, згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, у лютому 2018 року дружина Кандидата зареєструвалась як фізична особа-підприємець, вказавши адресу будинка у с. Іванковичі Васильківського району Київської області як власну. Згідно з [даними](#) Єдиного реєстру адвокатів України 07.12.2018, дружина Кандидата отримала свідоцтво на право зайняття адвокатською діяльністю, вказавши місцем здійснення своєї діяльності той же будинок. Водночас Кандидат не декларував будинок та земельні ділянки у жодній із декларацій, поданих на виконання вимог антикорупційного законодавства.

Усі ці факти в сукупності дають обґрунтовані підстави припускати, що майно купувалося за кошти Кандидата в інтересах Кандидата, та оформлялось на родичів з метою уникнення обов’язку пояснювати законність джерел походження коштів на його придбання.

Бангалорські принципи поведінки суддів визначають, що суддя повинен бути поінформованим про власні економічні інтереси як приватної особи або опікуна/піклувальника і докладати розумних зусиль для того, щоб бути поінформованим про економічні інтереси членів своєї сім’ї (п. 4.7)

Додаток: витяг з Єдиного державного реєстру нерухомого майна.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)
А.Кулібаба

**Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)**

02.02.2019 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 15-ма голосами з 20-ти голосів членів Ради.

У голосуванні взяли участь:

- 1) Валько Вадим
- 2) Жернаков Михайло
- 3) Куйбіда Роман
- 4) Кулібаба Андрій
- 5) Марчук Антон
- 6) Маселко Роман
- 7) Моторевська Євгенія
- 8) Остапенко Дмитро
- 9) Савчук Андрій
- 10) Серeda Максим
- 11) Смалюк Роман
- 12) Стригун Дмитро
- 13) Чижик Галина
- 14) Шепель Тарас
- 15) Яким'як Олег

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)
А.Кулібаба